

Broj: 02-49-2-74/15

Datum: 12.01.2015.

OPĆINSKO VIJEĆE TEŠANJ

Predmet: Informacija o realizaciji Strategije razvoja općine Tešanj

Općinsko vijeće Tešanj je u aprilu 2013. godine usvojilo Strategiju 2018., planski dokument kojim je odredilo smjernice razvoja općine Tešanj do 2018. godine, definišući programe i projekte na kojima je potrebno raditi u narednim godinama.

Odlukom je definisano da se operativna odgovornost realizacije prenosi na Općinskog načelnika (određivanje prioriteta i nosioca realizacije) i određuje obaveza godišnjeg informisanja Općinskog vijeća o realizaciji postavljenih ciljeva. Općinsko vijeće je dodatno, svojim Programom rada za 2015. godinu potvrdilo potrebu da se informiše o realizaciji strateških dokumenata općine Tešanj. Shodno tome, nastala je i ova Informacija.

Metodologija realizacije strateških dokumenata, tj. metodologija strateškog razvoja uopće u općini Tešanj ima vrlo jasnu strukturu po pitanju organizacije i odgovornosti. Krajem jedne i početkom nove kalendarske godine identifikuju se ciljevi projekte i programi koji ulaze u operativnu realizaciju tokom date godine, a koji su definisani strateškim dokumentima (na osnovu preduslova za realizaciju, postavljenih rokova, prilika u budžetima javnog sektora i mogućnosti za realizaciju projekta bez troškova općine i dr.). Tom prilikom se osim odabira projekata utvrđuju i menadžeri/nosioci projekata. Nakon toga slijedi zajednički sastanak sa nosiocima projekata kojima se predstavi način rada i njihove obaveze. Nakon toga se izvrši verifikacija kroz zajednički dokument, menadžeri prave svoj plan rada, koji tokom godine realizuju i redovno mjesečno šalju izvještaje. Za svaki od projekata ili programa, postoji opis, razrađen je konkretan plan aktivnosti, sa planiranim rokovima i postoje mjesečni izvještaji o realizaciji koji su elektronski dostavljani Općinskom načelniku.

Na početku 2014. godine identifikovano je **23 cilja (projekta/programa) za realizaciju**: U nekim slučajevima je riječ o programima sa niz manjih projekata, a u drugim slučajevima je riječ o pojedinačnim projektima koji su planirani za jednogodišnju ili višegodišnju realizaciju (po fazama ili u cjelini).

Izvještavanje se vrši mjesečno, a analiza mjesečno, kvartalno ili polugodišnje. U nastavku je sačinjen kraći pregled koji sadrži samo osnovne informacije o realizaciji planiranih aktivnosti po programima i projektima iz Strategije. Informacija bi mogla sadržavati mnogo više sadržaja i detalja o svakom od projekata (neki od projekata ili programa imaju toliko informacija i detalja da bi se o njima moglo pisati desetak stranica), ali smo smatrali ovakav oblik informisanja primjerenim za razumijevanje suštine rada na realizaciji Strategije.

1. Opremiti poslovne zone sa infrastrukturnim sadržajima

Realizacijom ovog projekta u 2014. godini realizirane su značajne aktivnosti na gradnji i uređenju poslovne infrastrukture. Konkretno, tokom 2014. godine:

- Obezbijedena su sredstva, i provedena eksproprijacija na pripremi za gradnju nove saobraćajnice u poslovnoj zoni Glinište. U ovu namjenu izdvojeno je cca 180.000 KM, a kupljenja je **dužina puta 755 m širine 12 metara. Direktno je isplaćen iznos od 111.816,38 KM, dok je za dio eksproprijacije vršena zamjena zemljišta ili kompenzacija finansijskih obaveza koje su postojale prema općini.**

- Ugovorena je nova faza radova na Gliništu. Rekonstrukcija puta sa izgradnjom potrebnih instalacija od nekadašnjeg izbjegličkog naselja prema magistralnom putu M4. **Vrijednost ugovorenih radova 169.518 KM.** Do zime su izvedeni radovi na pripremi trase i ugradnji instalacija (vrijednost 66.000 KM). Početkom nove građevinske sezone očekuje se završetak asfaltnih i pratećih radova.
- Uređenje poslovne zone Ciglana – izgradnja trotoara, bankina i parkinga u poslovnoj zoni u vrijednosti od 15.771 KM. **Nije u potpunosti dovršeno jer se čekalo okončanje projekta „ukopavanja“ tj izmještanja dalekovoda.**
- Rekonstrukcija dalekovoda KB 10(20) kV At Mejdani-Poslovna zona Ciglana, tj. premještanje nadzemnih u podzemne instalacije. Općina sudjeluje na način da je prihvatila troškove od 16.399 KM za sve zemljane radove, a elektrodistribucija obezbjeđuje potrebni materijal i i elektro radove (cca 180.000 KM). Značajno je da se ovim projektom **oslobađa dio poslovne zone Ciglana za novu upotrebnu vrijednost i gradnju objekata, kao i dio buduće zone Glinište.** Premda je ugovor potpisan 1. augusta čekalo se na realizaciju zbog internih procedura u Elektrodistribuciji. Ta procedura je završena **tako da su tokom januara konkretni radovi počeli.**
- Projektovanje (glavni projekat saobraćajnice 3 P3-P20 Glinište, projekat za asfaltiranje Poslovne zone Ciglane, Glavni projekat uređenja korita rijeke Radušice u zoni Glinište) u vrijednosti cca 20.000 KM.

Ukupno uložena sredstva u realizaciju programa tokom 2014 godine iznose 341.664 KM. Ovo ne uključuje sredstva investirana u gradnju treće trake u poslovnoj zoni Bukva i sredstva Elektrodistribucije.

2. Institucionalno povezati obrazovanje i tržište rada

Realizacija navedenog cilja ostvarena je saradnjom Agencije TRA, Mješovite srednje škole Tešanj i poslovnih subjekata sa prostora općine (Mann+Hummel BA, Pobjeda, Enker) uz finansiranje od strane samih poslovnih subjekata, USAID-a, općine Tešanj i Vlade ZDK. Tokom godine formiran je **Centar za obrazovanje odraslih**, kao organizacioni dio Agencije, koji će funkcionisati bez značajnijih novih administrativnih troškova. Ostvareni su slijedeći konkretni rezultati:

- Provredene sve aktivnosti na obezbjeđenju finansiranja projekta (priprema i realizacija projektne aplikacije, provođenje nabavke, koordinacija svih učesnika u projektu, sama realizacija projektnih aktivnosti...)
- Adaptiran prostor za postojanje i rad Centra za obrazovanje odraslih
- Izvršena nabavka opreme za Centar (**CNC glodalica, oprema za mehatroniku i dr.**), namještaj i dr.
- Organiziran i svečano otvoren Centar
- **Provedena dokvalifikacija 30 polaznika obuke**, od čega je 26 zadržalo ili ostvarilo zaposlenje u preduzećima na prostoru općine Tešanj.
- Pripremljen i **odobren novi projekat za edukaciju odraslih** (na osnovu iskazanog interesa drugih poslovnih subjekata), čija bi realizacija trebala teći u 2015. godini.

Finansijska **vrijednost implementiranih aktivnosti je cca 132.000 KM.** Osim efekata na zapošljavanje i obezbjeđenja pretpostavki za dalju edukaciju (organizacija, oprema i sl.), važna je činjenica da su obezbijeđene institucionalne pretpostavke da dalju saradnju i povezivanje obrazovanja i tržišta rada, što je pretpostavka daljem ekonomskom razvoju. Vođa/menadžer projekta bio je Ismar Alagić.

3. Iznaći dodatnih 15 l/s pitke vode

Predviđeno je da se u planskom periodu ostvari strateški cilj povećanja kapaciteta vodoizvorista i obezbjeđenja novih količina pitke vode (15 s/l). U ovoj godini izvršeno je puštanje u funkciju novog bunara u Miljanovcima. **Aktivnost uključivanja u sistem bunara u Miljanovcima je uspješno okončana sa svim potrebnim radnjama.**

Tokom 2013. godine realizirane su aktivnosti na obezbjeđenju potrebne dokumentacije za gradnju novih bunara u Jelah polju, dakle glavni projekti, revizija glavnih projekata, urbanistička saglasnost, početak rješavanja vlasničkih odnosa... Do kraja 2013. godine završen je glavni projekat, izvršena revizija

projekta, obezbijedena urbanistička saglasnost. **Procijenjena vrijednost radova za bunar PEB 1 je cca. 575.000 KM, za PEB 2 cca. 195.000 KM.**

Stoga se pristupilo pribavljanju odobrenja (potrebnih dozvola koje se izdaju prema mjesnoj nadležnosti) za PEB 2, koji je lociran na prostoru općine Usora (jer je ovaj bunar jeftiniji za izradu zbog već postojećih instalacija, i jer se očekuju se isti otprilike efekti u pogledu kapaciteta vode). U međuvremenu općina Usora je i kroz Općinski tim, a i kroz direktnu pismenu komunikaciju prema KP Rad otvorila pitanje vlasništva nad objektima i zemljištem, tvrdeći da je formiranjem nove općine i razgraničenjem sa općinom Tešanj bunar i okolno zemljište postalo vlasništvo općine Usora. Najvećim dijelom zbog ovih razloga nije došlo do intenziviranja pripreme gradnje jeftinijeg bunara.

Za bunar PEB 2 nije počela izgradnja uglavnom zbog finansijskih razloga. Gradnja bunara bi podrazumijevala početnu investiciju od barem 350.000 KM, jer se bunar ne može graditi u velikom broju faza. Trenutno otvorene investicije su nas opredijelile da započnemo razgovore sa **Razvojnomo bankom Slovenije**, koja nam je nudila povoljna kreditna sredstva (beskamatna, na period od 5 godina, sa mogućnošću oslobođanja od vraćanja 30% korištenih sredstava uz uslov da se koriste robe iz R. Slovenije). Razgovori su otvoreni, projekat je kandidovan za dvogodišnji period planiranja Razvojne banke 2015-2016 godine. Očekujemo konkretnije odgovore u prvoj polovini 2015 godine. Ukoliko se potvrde mogućnosti Općinsko vijeće će biti uključeno kroz donošenje određenih odluka (o zaduženju ili neprihvatanju modela finansiranja).

Uporedo s ovim aktivnostima općina je finansirala izradu istražnog/probnog mini bunara u Jelah polju na drugoj lokaciji. Nismo mogli adekvatno procijeniti kapacitete ovog bunara zbog ekstremnih padavina tokom godine.

4. Okončati projekte izgradnje vodovodnih sistema O. Planje, Mekiš-Dobropolje, Medakovo-Trepče, Hrvatinići, Raduša

Program je dosta široko postavljen i **uključuje višegodišnju realizaciju nekoliko većih projekata.** Općinsko vijeće je određenim odlukama učestvalo u odluci o finansiranju ovih projekata. Konkretno:

- **Dovršeni su projekti iz 2013. godine** koji su bili relativno kasno ugovoreni ili privremeno zaustavljeni zbog građevinske sezone:
 - Dovršeni su ugovoreni radovi na vodovodima Medakovo-Trepče, O Planje, Hrvatinići, kanalizacija Šije i dr.
 - Za vodovod Tešanj Jugozapad i Raduša, u 2014 godini dovršen je i plaćen glavni projekat 34.866 KM i revizija glavnog projekta 3.393 KM
- Ugovorene su, dijelom i realizovane, nove faze realizacije za projekte koji su bili dio Liste kapitalnih ulaganja. **Postupak ugovaranja je kasnio zbog objektivnih** (pplave i dr. kod odluka Vlade ZDK) **i subjektivnih okolnosti** (nepotrebno kašnjenje Ministarstva i Vlade, te promjena načina vođenja postupka, kojom oni provode javnu nabavku, a ugovor se potpisuje tripartitno). **Ipak, najvažnije je da su sva raspoloživa sredstva ugovorena za realizaciju i da se ne mogu smatrati izbugljenim.** Tako su ugovoreni ili realizovani slijedeći projekti:
 - Ugovor za novi fazu radova na vodovodu Medakovo-Trepče, Trasa potisnih i distributivnih cjevovoda u zoni R3, vrijednost od 175.000 od čega 144.647,58 iz vodnih naknada i 30.352,42 učešće građana, shodno Odluci Općinskog vijeća (60%-40%)
 - Izgrađen novi vod koji obezbjeđuje prioritarno Bolnicu i Dom zdravlja i tokom eventualnih redukcija vode.
 - Vodovod u ul. Alipaše Hećimovića u Tešnju - Rekonstrukcija cjevovoda-nabavka materijala, cca 35.000 KM
 - Ugovorena nova faza radova na vodosnabdijevanju Hrvatinića. Izgradnja rezervoara (100m³) u vrijednosti od cca 80.000 KM
 - Ugovoreni novi radovi na kanalizaciji u MZ Šije u iznosu od cca 41.000 KM
 - Ugovorena izgradnja vodovoda u MZ Jablanica i Mekiš-Dobropolje u iznosu od 59.000 KM
 - Posljednja obaveza općina Tešanj u gradnji vodovodnog sistema u O. Planjama je izgradnja dijela voda od uređaja za prečišćavanje do bazena vrijednosti od 37.000 KM. Ista je ugovorena krajem 2015. godine

- Za područje MZ Džemilić Planje ugovoreno je projektovanje u vrijednosti cca 9000 KM
- U MZ Raduša, dogradnja dijela kanalizacione mreže u vrijednosti cca 12.000 KM. Osim toga ugovorena je izrada hidrološke analize za gradnju vodovoda u ovoj mjesnoj zajednici u iznosu cca 8000 KM.

5. Dopršiti izgradnju III trake u Bukvi

U 2014. godini izgrađena je nova dionica tzv. III trake u Bukvi, tj u Industrijskoj zoni Bukva. Sredstva su obezbijedena putem javnog poziva federalnog ministarstva obrta i poduzetništva. Općina se prijavila sa projektom i odabrana za realizaciju. Uz obezbijedeno učešće općine realizirana je nova faza u dužini od **200 metara, vrijednosti 119.908,79 KM.**

U drugoj polovini 2014. godine Svjetska banka je donatorskim sredstvima sa federalnim ministarstvom odlučila podržati gradnju poslovne infrastrukture. Općina je pripremila aplikaciju i tokom decembra, potpisan je novi ugovor za realizaciju još jedne faze gradnje III trake. **Vrijednost novih planiranih radova koji su pripremljeni za 2015. godinu iznosi cca 180.000 KM.** Valja napomenuti da je općina kandidirala ovaj projekat zbog toga što je to bio strateški cilj, ali i zbog toga što su uslovi za javnog poziva bili takvi da je ovaj projekat bilo lakše kandidovati, sa većim mogućnostima za odobravanje.

6. Povećati elektro-energetske kapacitete za potrebe privrede i lokalne zajednice - Izgradnja 110 KWTS Jelah

Projekat je dio Strategije 2018 zbog toga što su elektroenergetski kapaciteti općine Tešanj bili prilično opterećeni, skoro da bi bili ograničenje u razvoju i instaliranju iole ozbiljnijeg proizvodnog pogona koji zahtijeva potrošnju veće količine električne energije. Odmah po okončanju političke krize u upravljanju Elektroprenosom i imenovanju novog direktora, uspostavljen je kontakt (pismenim dopisom općine Tešanj prema Elektroprenosu), te u roku od dva mjeseca upriličen sastanak u Tešnju sa novim menadžmentom Elektroprenosa. Ponuđena je podrška i saradnja općine Tešanj interes da se što prije pristupi realizaciji gradnje nove 110 kw/TS. **Gradnjom nove trafostanice općina Tešanj bi imala napajanje sa tri dalekovoda iz tri pravca, te bi imala obezbijedene količine električne energije za narednih 20-tak godina.** Osim trafostanice, potrebno je izgraditi i novi dalekovod Bukva-Jelah. Nakon prvog uslijedili su i novi kontakti, te su analizirana prostorne i druge mogućnosti i predložene potencijalne lokacije za novi objekat TS. Vrijednost investicije je cca 15 miliona KM. **Trenutno se čeka odabir lokacije (jedne od više ponuđenih/predloženih) od Elektroprenosa,** nakon čega će općina ubrzati rješavanje imovinsko-pravnih odnosa i izdavanje potrebnih odobrenja.

U međuvremenu, prije kraja decembra **napravljeno je značajno pojačanje postojeće 110 kV trafostanice u Bukvi** (pojačanje snage za 100%), tako da su izbjegnuti potencijalni problemi u napajanju do izgradnje nove TS. Projekat je vodio Fadil Begović.

7. Socijalno uključivanje ranjivih kategorija djece

Tokom godine izvršena je analiza ranije pripremljene projektne dokumentacije za objekat za dnevni boravak djece sa posebnim potrebama. Uporedo s tim obezbijedena je upotrebna i građevinska dozvola. Nakon analize utvrđeni su mogućnosti za određena poboljšanja projekta kroz drugačija projektna rješenja. Pristupilo se izmjeni idejnog rješenja i obezbijedena je nova urbanistička dozvola. Do kraja februara se očekuje okončanje izrade glavnog projekta. Dalje aktivnosti za 2015. godinu bile bi obezbijedenje potrebnih sredstava cca 200.000 KM.

8. Uspostaviti savjetovalište za privrednike i servis "Sve na jednom mjestu"

Kancelarija za lokalni ekonomski razvoj pod nazivom "Sve na jednom mjestu" predstavlja info-tačku za preduzetnike, izvozno-orijentisana preduzeća i investitore. Ideja je da navedena jedinica bude smještena u okviru TRA Agencije za razvoj općine Tešanj. Kroz navedeni projekat planirane su i realizovane aktivnosti koje su usmjerene na obezbjeđivanje informacija za investitore, unapređenja javno-privatnog dijaloga, izradu promotivnih materijala za investitore, nastup na sajmovima i poslovnim susretima...

- Identifikovane potrebe poslovnih subjekata kroz direktne kontakte
- Sačinjen investicioni sažetak

- Provedeno istraživanje (intervjui u 25 poslovnih subjekata) i izrađena **sektorska Studija razvoja metaloprerađivačkog i prehrambenog sektora**.
- Izvršene pripreme za realizaciju projekta COBEAR koji u sebi sadrži kreiranje servisa *Sve na jednom mjestu* (eng. *OSS – One Stop Shop*), pripremu osoblja, procedura i prostora. Projekat je glavnim dijelom finansiran od EU, a uključivat će finansiranje rada servisa *Sve na jednom mjestu* u vremenu od 18 mjeseci. Početak rada ovog servisa očekuje se u drugoj polovini 2015. godine. Općinsko vijeće će biti kroz druge dokumente detaljnije informisano o samom projektu. Na ovom mjestu ćemo pomenuti da u njemu sudjeluju općine Tešanj, Teslić i Žepče, da je vrijednost cca 530.000 eura (od toga donacija cca. EU 440.000 eura). Projekat je izrađen prema potrebama ove tri općine i uvjetima javnog poziva EU, tako da u sebi sadrži punu funkciju OSS ureda sa finansiranjem od EU. Implemntacija je počela sa 1. decembrom 2014. godine. TRA je vodeći partner u projektu.

U realizaciji aktivnosti u 2014. godini ostvorena je saradnja sa:

- **GIZ (Njemačka razvojna agencija)- projekat Prolocal**
- USAID (Razvojna agencija SAD-a) – saradnja kroz projekat GOLD (sufinanciran i od SIDA – Švedska razvojna agencija) jednim dijelom usmjeren i na razvoj javno-privatnog dijaloga u lokalnom ekonomskom razvoju. Podrška u radu Savjeta za lokalni ekonomski razvoj.
- AHK – Privredna komora SR Njemačke- odjel u Bosni i Hercegovini
- UNCTAD,
- FIPA (Agencija za unapređenje stranih investicija u Bosni i Hercegovini) – saradnja u postinvesticijskoj podršci poslovnim subjektima
- IFC (Internacionalna finansijska korporacija – članica Svjetske banke) – saradnja u postinvesticijskoj podršci
- EDA (Razvojna agencija Banja Luka).

9. Unaprijediti javno informisanje o djelovanju NVO

Ideja i smisao cilj iz Strategije leži u potrebi da se rad brojnih udruženja građana učini dostupnijim u svakodnevnoj komunikaciji te time, s jedne strane pruži jedna jasnija i cjelovitija slika o doprinosu NVO sektora u životu cijele zajednice, te s druge strane kroz organiziranije informisanje omogućiti i bolje sagledavanje pozitivnih društvenih efekata/doprinosa pojedine organizacije. Planirane aktivnosti podrazumijevaju organizovanje osnovne informacije o udruženjima građana na web stranici općine, te objedinjavanje sedmičnih aktivnosti svih sportskih klubova (rasporeda takmičanja, rezultata i dr.) na jednom mjestu. Veći dio aktivnosti je u pripremi i očekuje se vidljivi dio realizacije u prvim mjesecima naredne godine.

10. Snažnija disperzija javnih kulturnih sadržaja izvan općinskog središta

Cilj je uspostaviti snažniju disperziju (širenje) javnih kulturnih sadržaja izvan općinskog središta, jednim dijelom kroz realizaciju kulturnih sadržaja tri općinske manifestacije (i putem javnih ustanova u kulturi) i druge manifestacije izvan općinskog središta u Tešnju, Jelahu, Tešanjci i dr. mjesnim zajednicama. U 2015 godinidoprinos realizaciji je postojao i kroz primjenu Odluke o obilježavanju značajnih datuma. Kroz općinske manifestacije usmjeren je dio aktivnosti izvan Tešnja, a kroz primjenu odluke organizovani su sadržaji u Planjama, Mrkotiću, Vukovu, Karadaglijama, Šijama, Tešanjci. Doprinos realizaciji ukupnih efekata svakako su dale i manifestacije obilježavanja dana MZ u Trepču, Jablanici, Bobarama, Tešanjci..., te manifestacije Jelaško ljeto i Julske manifestacije na Tešanjci.

11. Dovršetak izgradnje objekta Biblioteke

Projekat izgradnje objekta biblioteke prvotno je bio projekat planiran za realizaciju kroz Strategiju razvoja općine Tešanj 2007-2014. Nakon objedinjavanja strateških dokumenata, a budući da nije bio u potpunosti realiziran zadržan je u novoj Strategiji. Prvu fazu projekta (koja čini cca 50% ukupne investicije) realizirala/finansirala je općina. U 2011. godini (novembar) uspostavljen je kontakt sa Turskom upravom za međunarodnu saradnju i razvoj (TIKA) kojoj je **predloženo da se projekat dovrši kao partnerski projekat (50%:50%) općine Tešanj i TIKA**. Projekat je vođen kroz godišnje ciljeve, a menadžer za projekat je svo vrijeme bio Esmir Bašić. Nakon mnogobrojnih pisanih i usmenih komunikacija, nekoliko uzvratnih posjeta u prvoj polovini godine dana je usmena informacija da je u Ankari odobren projekat. Međutim, onda su BiH zadesile poplave koje su neke projekte stavile u drugi

plan. Naročito, operativnu realizaciju. Ipak, u oktobru mjesecu TIKa je pokrenula postupak javne nabavke, prema njihovim internim procedurama (budući da je metodologija realizacije takva da TIKa ugovara i putem svog računa finansira projekat). **Konačno, u prvoj polovini decembra potpisan je ugovor sa izvođačem u vrijednosti od 265.000 eura.** To uključuje ostatak svih građevinskih i zanatskih radova na objektu. Obaveze općine Tešanj su da obezbijedi nabavku potrebne opreme, polica, namještaja. **Procijenjena vrijednost obaveza općine Tešanj je 80.000 KM.** Općinski načelnik je imao sastanak sa federalnim ministarstvom kulture i sporta, kako bi ovo Ministarstvo učestvovalo sa određenim iznosima u preostalim obavezama. Projekat definitivno ima značaja za Federaciju BiH, budući da je ovo **prva općinska biblioteka u BiH koja će biti izgrađena od 1991. godine do danas** (posljednjih 25 godina), i budući da do sada nijedan nivo vlasti (osim općinskog) nije sudjelovao u projektu. **Ukupno procijenjena vrijednost projekta je cca. 1,2 miliona KM.** Vlada FBiH nije donijela konačnu odluku. Očekuje se završetak projekta do kraja maja 2015. godine.

12. Izrada jedinstvenog općinskog dokumenta u oblasti sporta

Aktivnosti na izradi jedinstvenog dokumenta koji bi bio svojevrsan operativniji plan razvoja sporta usvojen strategijom predviđen je za realizaciju putem Sportskog saveza općine Tešanj. Prvi dio aktivnosti je realiziran u 2013. godini i kroz realizaciju okruglog stola i različita izlaganja brojnih učesnika. Općina je pružila potrebnu finansijsku pomoć u planiranim aktivnostima. Provedeno je i određeno istraživanje stavova – anketiranje. Nažalost dokument još nije u potpunosti objedinjen. U međuvremenu je došlo do unutrašnjih promjena, pa se nadamo da će to dodatni impuls na dovršetku započetog posla.

13. Realizovati projekat prikupljanja, odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda – I faza

U 2014 godini vođene su slijedeće aktivnosti na realizaciji projekta:

- Izrada Studije izvodljivosti za jedinstven uređaj za tretman otpadnih voda za tri općine (Tešanj, Doboj Jug i Usora). Studija okončana u obimu 2/3 ukupnog posla, okončanja se očekuje krajem prvog kvartala 2015 godine. Preliminarno studija dokazuje da je najbolja lokacija za brzu gradnju uređaja u Kraševu. Lokacija na Karušama bi tražila prethodnu višemilionsku investiciju u obaloutvrdu i podiznje nasipa od rijeke Usore.
- **Završen Glavni projekat primarnih vodova**, kroz koji su otklonjenje dileme oko prolaska kroz općinu Usora, industrijsku zonu Bukva, i prolazak pored buduće trase Koridora 5C. Projektovana dužina od **46 km glavnih kanalizacionih kolektora.**
- Završena Revizija glavnog projekta primarnih vodova
- Urađen je i revidovan idejni projekat sekundarne kolektorske mreže urbanih područja općine Tešnja, Bukve i Jelaha.
- Urađen je projektni zadatak, izrađena i usaglašena tenderska dokumentacija te objavljen tender za projektovanje (Glavni projekat sekundarne i tercijarne mreže) sekundarne, tercijarne i mreže kućnih priključaka na području općine Tešanj. Prema PF projekat se finansira iz kredita EIB-a.
- Izrađena Studija uticaja na okoliš
- U III kartalu potpisan je **Ugovor o centraliziranom nadzoru** i time je Ugovor o kreditu postao operativan
- Od Federalnog ministarstva turzima i okoliša nakon niza poteškoća i značajnog kašnjenja obezbijedena suglasnost da se potrebne dozvole obezbijede na „nižim nivoima“
- Od Ministarstva prostornog uređenja ZDK obezbijedena saglasnost da se pristupi faznoj izradi odobrenja za građenje i da isto izdaje općina Tešanj za oko 90% glavnih vodova (46 km)
- **Proveden postupak nepotpune eksproprijacije** (gotovo u potpunosti riješeni imovinski odnosi) za prvu dionicu gradnje primarnih vodova od sjedišta Komunalnog preduzeća Rad od Novog Sela i od Tešanjke do Kraševa

Važno je istaknuti kako je PIT tima (jedinica za implementaciju projekta pri Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodovoprivrede i šumarstva) i predstavnika EIB-a obezbijedena saglasnost za faznu realizaciju projekta i podjelu radova na nekoliko LOT-ova i ugovora. Na tome je općina insistirala više od godinu dana, ali je saglasnost obezbijedena tek krajem augusta 2014. godine.

Tokom 2014. godine predstoje nam slijedeće aktivnosti:

- Intenzivan rad na obezbjeđenju urbanističke i građevinske dozvole
- Postupak ugovaranja za odabir projektanta za Glavni projekat sekundarne i tercijarne mreže
- Dovršiti izradu Studije izvodljivosti za jedinstven uređaj za tretman otpadnih voda za tri općine (budući da sudjeluju tri općine proces teče sporije)
- Nova faza rješavanja imovinsko-pravnih odnosa (Jelah-Kraševo)
- Odabir izvođača radova za izgradnju prve dionice primarne mreže kolektora

14. Selekcija čvrstog otpada

U Bosni i Hercegovini prihvaćen je koncept regionalnog odlaganja otpada. To podrazumijeva da će tešanjaska deponija u dogledno vrijeme biti zatvorena i pretvorena u pretovarnu stanicu na kojoj će se dio otpada prikupljen na području općine Tešanj pretovarati u veće vozne jedinice i transportovati do regionalne deponije, a dio koristiti ili prodavati kao sekundarna sirovina. Troškovi prevoza bit će značajna stavka koju u konačnici plaćaju građani. Kako bi se ovi troškovi sveli na minimum nužno je da se razvije sistem odvojenog prikupljanja otpada da bi se izdvojilo što je moguće više iskoristivih komponenti iz otpada.

Strategija razvoja općine Tešanj 2018 predviđa **uspostavu reciklažnih ostrva** na području cijele općine. Postavljanje reciklažnih ostrva u urbanim sredinama u kojima su gotovo svi građani uključeni u sistem odvoza otpada ima svoj puni smisao. Postavljanje reciklažnih ostrva u seoskim sredinama u kojima je manji broj građana uključen u sistem odvoza otpada nosi sa sobom opasnost da se ova ostrva pretvore u smetlišta, što bi ugrozilo realizaciju cilja. Stoga uspostavu reciklažnih ostrva mora pratiti i aktivnost na uključivanju svih građana u sistem odvoza otpada.

Cijena sekundarnih sirovina u Bosni i Hercegovini ne može osigurati održivost ovakvog projekta te je nužno razmotriti mehanizme sufinansiranja ovih aktivnosti. Moguće je sufinansiranje iz budžeta općine ili uvođenje posebne takse za ekologiju. Značajnije povećanje broja korisnika u sistemu odvoza otpada stvorilo bi pretpostavke da ove troškove pokrije komunalno preduzeće.

Tokom godine realizovane su slijedeće aktivnosti:

- Izrada katastra postojećih eko-ostrva u GIS-u (geoinformacioni sistem)
- Priprema prijedloga lokacija za 10 eko-ostrva. Odabrano i predloženo 10 lokacija.
- Izrada Plana aktivnosti na proširenju obuhvata odvoza otpada

U nastojanju da se obezbijede dodatna sredstva za realizaciju urađeno je i sljedeće:

- Izrađen projektni zadatak za izradu Elaborata za uspostavljanje reciklažnih otoka na području općine Tešanj;
- Izrađen Elaborat za uspostavljanje reciklažnih otoka na području općine Tešanj;
- Izrađena **aplikacija i aplicirano na konkurs Fondu za okoliš** za dodjelu sredstava za nabavku kontejnera i prese. Fond je javni poziv poništio zbog situacije izazvane poplavama
- Održan sastanak sa državnim operaterom za ambalažni otpad "EKOPAK"
- U saradnji sa Eko-mladi **pripremljen prijedlog projekta** koji je upućen operateru ambalažnog otpada "EKOPAK" d.o.o. Sarajevo sa zahtjevom za finansiranje. (Operater još nije odgovorio na prijedlog)
- U saradnji sa općinom i udruženjem Eko-mladi realizirana posjeta preduzeća ISTAC iz Istambula kojima su predočeni problemi u ovoj oblasti sa prijedlogom da nam pomognu u realizaciji.

15. Čišćenje vodotoka

Čišćenje i uređenje vodotoka, širenje i produbljivanje vodotoka, ispravljanje korita i sl. su aktivnosti planirane početkom 2014. godine kao dio realizacije Strategije 2018. Definisane su prioritetne dionice za uređenje. Slične aktivnosti su provođene i u 2012. i 2013. godini (Mekiški potok, Tešanjka, Trebačka rijeka...). Poplava je proširila početni plan i povećala obim planiranih aktivnosti.

Mogle bi se podijeliti na preventivne i hitne/interventne. Nažalost u prethodnim godinama bilo je i neuspjelih pokušaja zbog protivljenja građana koji graniče sa vodnim dobrom, zbog uzurpacije zemljišta i sporih postupaka zakonskog rješavanja itd. Ipak, i provedene aktivnosti tokom prethodnih godina su pokazale pozitivne efekte tokom ovogodišnjih obilnih padavina.

U vrijeme prirodne nesreće poduziane su hitne mjere na određenim vodotocima. Nakon povlačenja vode intenzivirane su aktivnosti, naročito na mjestima gdje su uočeni problemi u protoku vode. **Općina je direktno organizovala i finansirala čišćenje i proširenje vodotoka na oko 6500 metara na 13 lokacija**, u mjestima Piljužići, Rosulje, Raduša, Jablanica, Medakovo, Bukva, Tešanjka, Jelah Polje, Bobare. Za ove radove izdvojeno je cca 27.000 KM.

Osim toga koordinacijom općine i Komunalnog preduzeća Rad je izvršeno prokopavanje i uređenje kanala pored vodoizvorišta **u Jelah polju u dužini od 700 m** u vrijednosti 5.000 KM.

Bitno je istaknuti da su uređene i dionice gdje ranije dva ili tri slična pokušaja nisu uspjela zbog izostanka saradnje građana. Ovakva promjena odnosa građana prema ovoj aktivnosti je rezultat prirodne nesreće koja je zahvatila Bosnu i Hercegovinu i činjenice da su neki stambeni i pomoćni objekti dva ili tri puta plavljeni samo u 2014. godini. **U pripremi je plan aktivnosti i lokacija za uređenje korita za 2015. godinu.**

16. Smanjiti potrošnju toplote

Jedan od ciljeva **u području energetske efikasnosti** jeste i cilj smanjenja potrošnje toplote. S tim u vezi za 2014. godinu planirane su aktivnosti:

- Izraditi i oštampati promotivni letak o energetske efikasnosti (ušteda toplotne energije) (1000 primjeraka)
- Uraditi radio džingl i emitovati na lokalnim radio stanicama
- Prirediti gostovanje na lokalnim medijima eksperta iz oblasti energetske efikasnosti
- Izraditi projektnu aplikaciju iz oblasti energetske efikasnosti i aplicirati na sve dostupne programe domaćih i međunarodnih institucija i organizacija
- Realizovati jedan projekat utopljanja objekta kolektivnog stanovanja sa verifikacijom postignute energetske efikasnosti.

Danas se može reći da su planirane aktivnosti i realizovane. Promotivno, medijsko i edukativno djelovanje realizovano je vlastitim resursima, a u utopljanju objekta kolektivnog stanovanja učešće je uzela organizacija Habitat for Humanity International, s kojom je potpisan **Memorandum o razumijevanju**, čime je uključena u projektne aktivnosti "utopljanja" jedne stambene zgrade na području općine Tešanj.

Pripremljen je i odštampan letak „10 savjeta za uštedu toplotne energije“, pripremljen je i emitovan radio džingl, realizovana emisija sa ekspertom u oblasti energetske efikasnosti. **Putem javnog poziva odabran je objekat za realizaciju i uz finansijsku pomoć općine** (nažalost Kanton nije sudjelovao, premda je bilo najava početkom godine i premda su u prethodnoj godini slični projekti realizovani). Građevinski radovi su završeni, preostaje mjerenje i **certificiranje za objekat**.

17. Organizovati obuku mladih za planiranje i upravljanje kulturnim i sportskim projektima i aktivnostima

Shodno planu iz Strategije projekat je uvršten u realizaciju tokom 2014. godine. Napravljen je odabir **tema:**

- Komunikacija i timski rad (analiza i procjena organizacijskog menadžmenta)
- Lokalna zajednica i strateški razvoj kulture i sporta na području općine Tešanj
- Indikativno programiranje i identifikacija projektne ideje
- Formulacija projektne ideje - I dio (matrica logičkog okvira, plan aktivnosti i budžet)
- Formulacija projektne ideje - II dio (aplikacija, prateća/pravna dokumentacija)
- Namicanje finansijskih sredstava (instrumenti i izvori su/finansiranja)
- Upravljanje projektom ciklusom (finansijsko – administrativno poslovanje, promocija projekta u javnosti, monitoring i evaluacija i dinamika donošenja odluka).

Pripremljen program obuke, finaliziran tekst javnog poziva (mladi pozvani na učešće) i izvršena objava 04.07. link- (<http://opcina-tesanj.ba/ba/uprava/mladi/14729-javni-poziv-za-uee-u-programu-za-pisanje-projekata.html>). **Održano je sedam radionica**, a učešće su uzeli pojedinci ali i predstavnici određenih

organizacija: REZ Rosulje, IECM Tešanj, JOM Jelah, Mladi CK Tešanj, SUT Trepče, SK Zigana Tešanj, NK Borac Jelah, RK BOSNA-TS Tešanj, ST NEC Kraševo. **Tokom treninga su nastale su i pripremljene četiri projektne ideje**, po dvije iz kulture i sporta.

18. Profesionalna orijentacija mladih na prelasku iz osnovne u srednju školu i iz srednje škole na fakultet/višu školu

Planiran i proveden dio aktivnosti na profesionalnoj orijentaciji u 9 osnovnih i tri srednje škole. Veći dio aktivnosti je planiran u drugom polugodištu školske 2014/2015 (60%), i biće koordiniran za sve škole sa prostora općine i usklađen sa planiranim Sajmom srednjih škola i fakulteta u 2015. godini.

Glavne aktivnosti koje su realizovane:

- Konsultativni sastanci i ugrađivanje projekta u godišnje planove rada škola.
- Dostavljanje priručnika profesionalna orijentacija "Pet koraka do izbora zanimanja" i materijala za radionice
- Povratne informacije od škola (konsultativni sastanci, izvještaji sa Aktiva direktora i pedagoga...)

19. Sajam srednjih škola i fakulteta (detaljnija i sveobuhvatnija prezentacija i promocija postojećih i dostupnih škola i smjerova)

Tokom 2013 godine započete su pripreme za realizaciju ovog strateškog cilja. Početna očekivanja su bila da se na jednom mjestu okupe učenici srednjih škola i predstavnici fakulteta i akademija koje su na raspolaganju. Prilikom definisanja strategije željelo se na ovaj način **olakšati svima** (učenicima i roditeljima) u donošenju pravilnije odluke kod izbora buduće profesije, tj. izbora srednje škole ili fakulteta. Tokom realizacije projekta uočene su prilike da se projekat unaprijedi i prisustvom drugih institucija i poslovnih subjekata (službe za zapošljavanje, pojedinih poslodavaca, asocijacija.). Relativno malim sredstvima ostvaren je značajan društveni efekat, te po prvi put na jednom mjestu okupljeno **19 fakulteta, 6 srednjih škola, 9 osnovnih škola i 5 drugih institucija. Sajam su posjetili svi učenici završnih razreda osnovnih i srednjih škola sa prostora općine Tešanj i značajan broj roditelja.** Menadžer projekta bila je Aida Salkić.

20. Edukacija mladih u oblasti poslovnih vještina i komunikacije (CV, pismo motivacije intervju, traženje posla, i sl.)

U 2013. godini dva strateška cilja su realizirana kroz jedan projekat u okviru LOD 4 projekta (razvoj socijalnih vještina i edukacija mladih u području poslovnih vještina i komunikacija). **Realizacija je najvećim dijelom finansirana iz sredstava EU.** Menadžer projekta bio je Armin Maglić. Dio planiranih projektnih aktivnosti je realiziran i u 2014 godini:

- Usaglašeno učešće Zavoda za zapošljavanje u organizaciji radionica za razvoj poslovnih vještina i komunikacije
- Kreiran **javni poziv** Klub za traženje posla "CERK – Centar za razvoj karijere mladih", odnosno CERK programa **Klub za traženje posla**. http://cerk.ba/blog.php?posts_id=180 sa Programom Klub za traženje posla koji je podijeljen u dva dijela:
 - Uspostavljanje mreže aktivnih tražioca posla
 - Obuka za aktivno traženje posla (Aktivno traženje posla, Pisanje CV-a i motivacionog pisma, Priprema za intervju sa poslodavcem).
- Na objavljeni **javni poziv** (u prvom ciklusu) prijavilo se 19 kandidata/kinja. Teme obuke bile su: *Šta je to aktivno traženje zaposlenja, Tehnike aktivnog traženja zaposlenja, Prava i obaveze nezaposlenje osobe, Pojam odgovornosti, volontiranja i sl., CV, Intervju/razgovor s poslodavcem.*
- Nakon prvog realizovan je poziv za **drugi ciklus obuke** u sklopu Kluba za traženje posla. U drugi ciklus uključene su i dodatne dvije komponente: *Realni susreti sa poslodavcima i KTP Promotori.*

21. Razvoj socijalnih vještina kod mladih ljudi (edukacija)

Tokom godine održane su **radionice** u sklopu škole za razvoj socijalnih vještina sa temama:

- *Asertivnost* - Cilj treninga je bio upoznati polaznike/ce Biznis akademije s pojmom "asertivnost", zatim osvijestiti kod polaznika nivo posjedovanja vještine asertivnosti i uočiti razliku između agresivnog, pasivnog i asertivnog ponašanja.
- *Verbalna i neverbalna komunikacija*
- *Upravljanje vremenom i stresom* - Cilj treninga je bio identifikovati uzroke stresa, načine i resurse za uspješno nošenje s stresom te naučiti tehnike organizovanja vremena u skladu sa svakodnevnim potrebama i zadacima polaznika/ca Biznis akademije.
- *Timski rad i donošenje odluka*
- *Upravljanje konfliktom*- Cilj treninga je bio podići novi razumijevanja razlika između konflikta i nasilja, zatim uočavanja potencijala konflikta kao šanse za promjenu i analiza i demonstracija naučenog u konfliktima.

Osim toga, u mjesecu junu uz učešće mladih Crvenog križa realizovan je projekat **Aktivijada** sa ciljem animirati građane/ke sa područja općine Tešanj na društveni aktivizam i djelovanje u lokalnoj zajednici, kao najbolji lijek protiv ovisnosti o društvenim mrežama i sve većoj posvećenosti internetu i modernim tehnologijama prilikom čega se gubi tradicionalni način komunikacije i druženja. U sklopu Programa **Omladinska banka Tešanj 2014**, realizovana su 2 projekta, koja su u svojim aktivnostima imali obuke za razvoj socijalnih vještina.

22. Deminiranje sumnjivih površina I i II kategorije i njihovu redukciju putem generalnog i tehničkog izviđanja i čišćenja mina

U prošloj godini realizirana su dva veća projekta deminiranja na prostoru općine Tešanj. **Deminirano je ukupno 375.696 m²** površine uglavnom iz donatorskih sredstava.

Projektom kojim je Vlada Japana donirala cca 741.154 KM za deminiranje prostora općine Tešanj, realizirano je deminiranje na lokacijama (radne nazivi lokacije) **Vrela –Krčana, Vrela – Bujadni potok, Lončari-Podkomin 2, Lončari-Podkomin 3, Lončari-Podkomin 4, Kalošević-Bugarinovići 1 i Kalošević-Bugarinovići 2**. Projekat je vodila u cijelosti općina Tešanj u saradnji sa BH MAC-om, koji je na kraju verificirao cio posao i izdao potrebne saglasnosti. Planirani posao je kroz javnu nabavku ugovore jeftinije, tako da je upućen zahtjev Vladi Japana da se preostali iznos (198.184,20 KM) utroši na deminiranje novih površina na prostoru općine Tešanj. Cijena izvedenih radova bez PDV-a je 541.192,10 KM.

Drugi projekat je realiziran sa organizacijom Stop mines, kroz projekat Evropske unije i njihova donatorska sredstva. Deminirane su površine **Lončari 7 i Lončari 8** u vrijednosti cca 200.000 KM. Općina je sufinansirala druge aktivnosti koje su bile sastavni dio projekta u vrijednosti cca 40.000 KM. Menadžer projekta je Mensur Saletović.

23. Komunikacijska strategija

U ranijem periodu izrađena je komunikacijska strategija općine Tešanj, kojom su definisani principi i načini komunikacije sa javnošću i građanima, naročito za posebna tematska pitanja kao što su: opći ambijent za privređivanje, pitanje ekologije i održivog razvoja, podrška mladima i podizanju kvaliteta življenja i sl.

Implementacija komunikacijske strategije metodološki je uključena na isti način kao i realizacija Strategije 2018. Planirane su godišnje informativne i promotivne aktivnosti koje su trebale ostvariti zacrtane ciljeve. S tim u vezi, tokom 2014. godine iskorišteni su i određeni vanjski faktori i događaji i stavljani u kontekst ostvarenja zacrtanih ciljeva. Konkretno:

- Iskorištena su priznanja koja je općina Tešanj ostvarila (samostalno ili u BEAR području) te su određenim aktivnostima stavljena u kontekst promocije poduzetništva i postojećih kompanija i atraktivnosti za investiranje na prostor općine Tešanj. S tim u vezi realizirana je press konferencija, kasnije i poslovno investicijska konferencija u Sarajevu, te Dan otvorenih vrata za sve općine u Tešnju. Ostvarena je uspješna saradnja sa medijima i javnošću uopće, a informacije su prenesene putem:
 - TV kuća: BHT1, TV1, Aljazeera, FTV, TVSA, TV Visoko, ELTA tv, ...

- Web portala: klix, ekipija, depo, tuzlanski, 24sata, bhbusiness, bh-indeks, jeep.ba,...
- Pisani mediji: Poslovne novine, Bussines, BH Bussines, te dnevne novine Oslobođenje, Dnevni avaz, Novo vrijeme...
- Tematski pripremljenih promotivnih materijala: promo film 3,5 min (eng i bos verzija), investicioni sažetak i dr.
- Posebno/tematski su komunicirane važnije aktivnosti u području podrške mladima u pokretanju vlastitog biznisa, projekat gradnje sistema Prikupljanja, odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda, projekat organiziranog sakupljanja PET ambalaže.

Snažnu podršku planiranim aktivnostima pružili su lokalni mediji SMART TV, Radio Tešanj, Antena radio.

Rezime

Implementacija Strategije razvoja je plansko i organizovano usmjeravanje razvoja zajednice. Bez obzira na vrlo čestu ograničenost resursa, na specifične vanjske okolnosti (poplave, klizišta, političku ili ekonomsku krizu i s.) vrlo je važno za zajednicu da se ne izgubi usmjerenost na budućnost i rješavanje glavnih izazova ili problema. U tom kontekstu i 2014. godina je i pored svih specifičnosti iskorištena za dalji razvoj općine shodno opredjeljenju cijele zajednice predstavljenom u Strategiji razvoja.

Valja istaknuti da je volonterskim i predanim uključenjem velikog broja aktera ostvaren moguć napredak. Obezbijeđeno je značajno učešće vanjskih izvora u finansiranju strateških ciljeva općine (EU sredstva, sredstva viših nivoa vlasti putem javnih poziva, donacije međunarodnih subjekata itd.).

Tokom 2014. godine u realizaciji planiranih aktivnosti volonterski kao menadžeri učestvovali su: Ismar Alagić, Esmir Bašić, Alma Muslija, Hamzaliija Hojkurić, Mirsad Šaranović, Mirnes Dedukić, Edina Kadušić, Sabahudin Omerbašić, Himzo Bošnjak, Muhamed Džihić, Sabrija Kavazović, Izudin Alić, Armin Maglić, Aida Salkić i Mensur Saletović.

Općinski načelnik

mr.sci. Suad Huskić